

[Indenrigsministeren.]

pCt.s Serier gennem disse Seriers Højnelse i Kursen vil komme til at opveje det, som den paagældende Mand, der under normale Forhold vilde have ombyttet uden denne Lovgivning, eventuelt maa svare i Afgift.

Forslagets § 2 giver jo Adgang til, som det ærede Medlem fremhævede, i det nye i Forhold til den gamle Restgæld forhøjede Laan til indarbejde visse Restanceydelser, og jeg tillægger denne Bestemmelse overordentlig stor Betydning, navnlig selvfølgelig med den hidtil gældende Henstandslovgivning som Baggrund. Denne Adgang, som nu findes direkte udtrykt i § 2, fandtes jo allerede i det oprindelige Forslag, idet den Tilladelse, der blev givet til Forhøjelse af Laan i Henhold til den oprindelige Paragraf, ogsaa omfattede Indarbejdelse af Henstandslaan, saadan som jeg nævnte det allerede ved Forslagets Forelæggelse.

Det ærede Medlem Hr. Krag fremsatte dernæst nogle Bemærkninger angaaende Østifternes Kreditforening og det Forhold, at man ved at sætte Konverteringsbestræbelserne ind navnlig over for de 6 Landkreditforeninger, der har været nævnt her tidligere, i nogen Grad til at begynde med vilde forbigaa de Landbrugere, som har Laan i Østifternes Kreditforening. Endvidere fremhævede det ærede Medlem i denne Forbindelse, at der kunde maaske opstaa visse Vanskeligheder i de Omraader, hvor to Kreditforeninger griber ind i hinandens Laaneomraade, og at her maatte Opgaven være at tilrettelægge Konverteringen saaledes, at de paagældende Foreninger kom til at arbejde under saa vidt muligt lige Vilkaar. Deri er jeg selvfølgelig ganske enig med det ærede Medlem, og jeg haaber, at man under Konverteringens Udvikling vil tage fornødent Hensyn hertil. Hvad angaar Spørgsmaalet om, i hvilken Rækkefølge man vil gaa frem, og i hvilket Tempo man kan gaa frem, er det naturligvis helt umuligt paa Forhaand at sige noget afgørende herom. Jeg hørte Det konservative Partis ærede Ordfører bruge det Udtryk, at Konverteringen skulde strække sig over 5 Aar. Det er ikke min Tanke. Jeg tænker, den ærede konservative Ordfører nævnte det Tal ud fra dette, at der i Forslaget er givet Indenrigsministeren visse Bemyndigelser, som har dette Aaremaal som Grænse; men det er jo ikke paa nogen Maade Udtryk for, at man ønsker eller regner med, at denne Konvertering skal strække sig over saa langt et Aaremaal, langt fra. Jeg vil haabe, at man under hele Konverteringens Udførelse

vil have Mulighed for at fremme Konverteringen paa de Omraader, ogsaa uden for de 6 Kreditforeninger, der har været nævnt, hvor det maatte være særlig ønskeligt.

Det ærede Medlem Hr. Krag spurgte dernæst, om Mulighederne for Nedsættelse af Renten for visse Laan, ydet af Staten, herunder ogsaa Laan, ydet af Overformyndieret. Jeg kan herom sige, at det er et Spørgsmaal, som vil blive taget op til Afgørelse af Regeringen i den allernærmeste Tid, og jeg vil i denne Forbindelse sige, at selv om det er klart, at Statens Udlaan maa holdes i et rimeligt Forhold til Rentefoden for private Udlaan, saa maa man ikke glemme, at Statens Udlaan — og det samme gælder for øvrigt ogsaa Overformynderiets Udlaan — er Parilaan i Modsætning til de Laan, som nu her konverteres, og som er optaget for manges Vedkommende til en forholdsvis lav Kurs. Det er selvfølgelig min Hensigt, saa snart Forløbet af den med dette Forslags Gennemførelse begyndte Konvertering giver Baggrund derfor, at søge denne Konvertering udstrakt ogsaa til Hypotekforeningerne.

Jeg maa dernæst føje en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Krag's Udtalelse om den samlede Rentelettelse, som skulde være en Følge af denne Lovgivning. For at der ikke her skal foreligge nogen Misforstaaelse, vil jeg gerne udtale, at jeg har ikke sagt, at det her drejer sig om 50—60 Mill. Kr. Det Beløb, som jeg tror, det ærede Medlem mener, jeg i denne Forbindelse har nævnt, var et Beløb, jeg nævnte under første Behandling af nærværende Forslag; men jeg talte der om den samlede Rentenedsættelse, som det danske Samfund formentlig vilde faa i Kraft af Renteloven i Foraaret samt nærværende Lov. I denne Forbindelse nævnte jeg Tallet 60 Mill. Kr. Det er en Selvfølge, at jeg kan ikke i egentlig Forstand hæfte for det Tal, men jeg vil stadig mene, at Tallet ligger deromkring. Det er imidlertid ogsaa klart, at denne Rentenedsættelse i stort Omfang kommer andre end Landbrugerne til gode, og jeg kan ikke sige noget bestemt om, hvor stor den samlede Rentenedsættelse, den fra Foraaret og den, der følger af dette Forslags Gennemførelse, vil blive for Landbruget. Men det er jo rigtigt, som det ærede Medlem nævnte, at i denne Forbindelse maa man for Landbrugets Vedkommende i høj Grad erindre den Lettelse i Byrderne, som fremkommer ved Omskrivningen fra Restgæld til Hovedstol, selv om denne Omskrivning vil udgøre knap saa stort et Beløb, som det ærede Medlem nævnte. Men for-